

nedeljski Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 31. marca 1968

Leto XXIV. - Št. 78 (6971)

Ko je odpovedal «Gold exchange standard...»

Rio de Janeiro, Bazel, Frankfurt, Washington, Stockholm: poslovni svet napeto sledi predstavnikom emisijskih bank, finančnim ministrom in denarnim izvedencem, ko se v zadnjem času sestajajo, razhajajo pa zopet poročno sestajajo enkrat v Evropi, drugič v Ameriki, pa zopet v Evropi. Nedavna devalvacija funta sterlinga in lov za zlatom na najvažnejših borzah sta spravila na noge najvidnejše predstavnike svetovnega denarnega ustroja: ti so zdaj zbrani v Stockholmu, da pripravijo svetovni nov denarni sistem, kajti «Gold exchange standard», ki je veljal do danes, je dokončno odpovedal. Zlata je na svetu premalo, da bi lahko še naprej predstavljala podlago in jamstvo za plačilna sredstva v obtočju. Zlata je na svetu premalo, da bi lahko še naprej predstavljala podlago in jamstvo za plačilna sredstva v obtočju. Zlata je na svetu premalo, da bi lahko še naprej predstavljala podlago in jamstvo za plačilna sredstva v obtočju.

so se države «zlatega poola» zmenile, da bodo še podprle ameriško razmerje 35 dolarjev za unco, vendar pa iz na pol izgovorjenih besed in komentarjev v tisku lahko sklepamo, da je bil sestanek — ki je trajal celih 16 ur — vse prej nego miren in «enoglasen». Kakšer bi šele bil, če bi bila na njem prisotna tudi Francija, ki je odločno za zlato podlago mednarodnega denarnega sistema?

Toda Francija je zdaj prisotna v Stockholmu, zato si s tega sestanka smemo pričakovati tudi kaj neplaniranega. To je odprto vprašanje, kakor je odprto vprašanje, kaj se bo zgodilo z londonski borzi z zlatom, ko bo ponovno odprli jutri jutraj. Vprašanje zase je zopet to, koliko zlata bo odsej prodajala na svobodnem trgu Južnoafriške republike in kako bo na vse to reagirala Sovjetska zveza, ki ima do vsej verjetnosti tudi sama precejšnje zaloge zlatih kovine.

Kakšen bo uspeh stockholmskega sestanka, pa bo v veliki meri odvisno od tega, ali se bo zbranim veljakom posrečilo pripraviti Francijo na sodelovanje. To bi bil prvi korak na poti k novi svetovni ureditvi denarnega ustroja. Nadaljnje delo mednarodnih forumov bi bilo pretežno tehnično-gospodarske in ne več izrazito politične narave. Z «Gold exchange standardom» pa je vsekakor konec. Barca d'Italia zdaj lahko zbriše s svojih bankovcev obljubo, da bo njihovim donositeljem izplačevala ustrezno vrednost v zlatu: obljuba «pagabile a vista al portatore» je že doslej veljala le v teoriji; z zatonom «gold exchange standardom» pa je kakor manj verjetna postala kakor prej.

Elio Fornazarič

Gagarin in Serjogin počivata s Komarovom v obzidju Kremlja

MOSKVA, 30. — Točno ob 14. uri, ko je član politbiroja KP SZ Andrej Kirilenko položil žari z upeljanimi ostanki dveh tragično preminulih polkovnikov sovjetskega letalstva Jurija Gagarina in Vladimira Serjogina, je po prostorni državi v zasedlo ljudje na severu in jugu, na vzhodu in zahodu so se enominutnim molkom počastili spomin junaških letalcev, ki sta hotela do zadnjega trenutka rešiti letalo in ga usmeriti daleč od obljudenega področja. Žari so postavili v majhni vdolbini v obzidju Kremlja, poleg ostankov preminulega vesoljskega pilota Komarova, in ju nato zakrili s marmornatima ploščama z imeni obeh pilotov. Predstavniki partije in oblasti so odšli na Rdeči trg, kjer so prisostvovali vojaški paradi in čast Gagarina in Serjogina, pred grobom pa so ostali samo najbližji sorodniki. Žari obeh tragično preminulih polkovnikov so z mrtvaškega odra v domu sovjetske armade prenesli na topovsko lafeto, katero so spremljali vojaki s počasnim paradnim korakom. Za posmrtnimi ostanki so bili svojci, mati in žena Gagarina s hčerkami in sorodniki Serjogina, za njimi pa so stopali Brežnjev, Podgornij, Kosigin s člani politbiroja in vlade, sovjetski kozmonavti, letalci in ogromna množica ljudi. Pred lafeto so nosili nad 400

VS o napadu Izraela na Jordanijo

NEW YORK, 30. — Varnostni svet OZN se je danes sestel na zahtevo Jordana in Izraela, da razpravi o napadu izraelskih čet na jordansko ozemlje. Jordanski delegat El Fara je obtožil Izrael, da so odprli ogenj brez kakršne koli njih provokacije in zahteval, da se prekine dobovanje orožja Izraelu. Izraelski veleposlanik Tekoa pa je obtožil Jordana, da podpira teroristične napade in je celo zagrožil, da bodo nadaljevali «samoobrambo». V diskusiji je ameriški delegat predlagal, da se pošlje opazovalci OZN na kar je v izpremenjeni obliki pristal tudi generalni tajnik U. Tant. Jordanski predstavnik pa je dejal, da bi za dostavo obnovila izraelsko-jordansko komisijo o premirju, kateri Izrael več ne priznava. V Kairo je prišel sovjetski obrambni minister maršal Grečko. Njegov obisk ni bil predviden in je verjetno v zvezi s poslabšanjem položaja na Srednjem vzhodu.

S sprejema, ki ga je priredil jugoslovanski generalni konzul ing. Marjan Tepina po končanem seminarju za slovenske šolnike

Ob navdušenju velike množice pred zgodovinskim gradom Hradčani

General Ludvik Svoboda izvoljen za predsednika Češkoslovaške republike

Šest poslancev se je vzdržalo glasovanja - Pozdravne brzojavke Brežnjeva, Kosigina in Podgornega, Tita in Ulbrichta - Prvi govor novega predsednika, ki je narodni heroj ČSSR, Jugoslavije in Sovjetske zveze

PRAGA, 30. — Češkoslovaški parlament je danes izvolil generala Ludvika Svobodo za predsednika republike z 232 glasovi in s štirimi vzdržanimi glasovi.

Seja skupščine se je pričela ob 10. uri ob izredno svečanem vzdušju in so bili v zgodovinskih dvorani na Hradčah prisotni poleg poslancev tudi vsi akreditirani diplomati, zastopniki, razne osebnosti in privrženci v izrednem številu domači in tuji tisk, ki je sнемal sejo tudi v neposrednem

televizijskem prenosu.

Sejo je otvoril predsednik skupščine Bohumil Lasovický, ki je sporočil dnevi red in urano sporočil stavko dosežanega

predsednika Novotnega. Lastovička je dejal, da gre za pomembno državniško dejanje in da so poslanci imeli možnost se spoznati z različnimi mnenji državljanov in lahko sedaj z vso odgovornostjo odločajo o izvolitvi predsednika.

Prvi tajnik češkoslovaške komunistične partije Aleksander Dubček je nato dejal, da je nacionalna fronta predlagala za kandidata za predsednika generala Ludvika Svobodo, ki ga je izbral celotni narod in ki vidi v njem simbol prijateljstva in bratstva obeh narodov Češkoslovaške. Dubček je nato orisal za službo Svobode za obnovitev neodvisnosti in osvoboditev izpod nacistične okupacije ter podčrtal, da uživa spoštovanje Sovjetske zveze in drugih socialističnih držav. Dubčkov izjavo je skupščina sprejela z dolgim aplavzom.

Glasnik parlamenta je nato pozval poslance, če imajo za predložitve drugega kandidata, na kar se ni dvignila nobena roka. Lastovička je nato sporočil skupščini, da je za izvolitev potrebni doseči kvorum treh petin prisotnih poslancev, čemur so sledile tajne volitve. Poslanci so izpolnili glasovnice za zastorom in so jih položili v žaro ki je bila v sredini dvorane.

Takoj po izvolitvi je Svoboda izpregovoril običajno prisego, celotna skupščina pa je stojec zapela češkoslovaško himno.

Novi predsednik češkoslovaške republike se je rodil 25. novembra 1896. leta v Hroznatini v vzhodno Moravski v družini malih kmetov. Med prvo svetovno

Korošci praznujejo 60-letnico Slovenske prosvetne zveze

S proslavo v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu bodo danes koroški Slovenci praznovali 60-letnico Slovenske prosvetne zveze. Za ta pomemben jubilej je dr. Franci Zwitter napisal za Slovenski vestnik članek, ki ga tu ponatiskujemo.

Koroški Slovenci praznujemo letos 60-letnico ustanovitve osrednje slovenske kulturne organizacije. Napačno in krivično pa je misljenje, kot bi bili šele tedaj pričetek našega kulturno-prosvetnega udejstvovanja in ustvarjanja. Nasprotno ustanovitve osrednje kulturne organizacije pred 60 leti ne pomeni začetka kulturnega dela, marveč višek, ko že obstoječa, delujoča in se razvijajoča kraljevna prosvetna društva naravnost silijo k združitvi in koordinaciji v korist kulturno-prosvetnega razmaha našega koroškega slovenskega ljudstva. Tako je formalna ustanovitve slovenske kulturne centralne dejanske izraz življenjske nujnosti. Iz ljudstva vzrasla je vedno

v najtesnejši povezanosti z našim delovnim človekom tako preživel vse viharje in usodne udarce dveh vojn, razmejitve, duhovnega in fizičnega pritiska, izselitve in poskusa genocida ter v vsem razdobju — v monarhiji, v prvi avstrijski republiki, v nacistični dobi in v drugi republiki — brez javne pomoči in čestokrat ob sovražni šoli naše ljudstvo vzgajala, kreplila v narodni zavesti, kulturno pospčevala in ga onarila v slovenski kulturni skupnosti.

Iz retrospektivno lahko ugotovimo, da je slovenska osrednja organizacija skozi vso dobo opravljala prvenstveno in poglavitno nalogo, da s kulturnim dvigom jamči obstoj in vsesplošni razvoj slovenskega človeka na ogroženem narodnem obrobju. Pri tem kot ljudska organizacija nikdar ni poznala svetovnonazornih razlik, marveč je vedno času in stvarnosti odgovarjajoče izpolnjevala in reševala vedno na novo se vsiljujoče probleme slovenske koroške manjšine. Najvidnejši izraz tega je brez dvoma sprejemba imena iz Slovence krščanske socialne zveze v Slovensko prosvetno zvezo.

S ponosom lahko trdimo, da so to silno voljo našega ljudstva do obstoja in čim večjega kulturnega napredka razumeli tudi vsi voditelji slovenske osrednje kulturne organizacije od njenega prvega predsednika župnika Mateja Ražuna preko poznejših razgledanih duhovnikov, ki so skozi desetletja na čelu vodili usmerjalni naš kulturno-prosvetno pa čestokrat tudi splošno narodno življenje. Kolikor pa se nekateri niso vključili v ta silni tok in sledili zdravi ljudski težnji ter so vnašali v široko ljudsko gibanje svoje svetovnonazorno oziroma, so postali le zaviralci našega kulturnega in narodnega razvoja. Zato: tudi danes veljajo ugotovitve, ki so bile poudarjene ob zlatem jubileju Slovenske prosvetne zveze.

Če razčlenimo in ocenimo njeno delo v preteklosti, nam pove o razvojnih poteh našega ljudstva v tej dobi več kakor mnogi pregledi naše kulturne zgodovine, ki so šli molče mimo dela in prizadevanj naših prosvetnih društev. Vrsta generacij je v tem delu zapustila svoje obroke in ni mogla nobena objektivna in zanesljiva sodba o posameznih razdobjih našega kulturno-prosvetnega udejstvovanja, če se ne pogledimo v šesdesetletno zgodovino naše osrednje kulturne organizacije. Ob tem pogledanju bomo odkrili čase, obroke in probleme, ki jih ni več, največkrat pa obstojimo pred problemi, ki so tudi nam časovno blizu, kot so bili rodovom pred nami.

Božidar Borko je zapisal lepo resnico:

«Ljudje smo včasih hoteli ali nehoti ariviti nasproti temu, kar je v neki drugi dobi opravljalo zelo pomembno delo, kavarrega rezultati so nevidni prešli v to, kar imamo danes v življenju je treba umeti dvije: zavreči preteklost, kadar postane ovira, in pokloniti se ji, ko spoznaš v njej temelj današnjih vrednot.»

Zgodovina Slovenske prosvetne zveze v vsem potrjuje to resnico. Skozi vso zgodovino je pod različnimi vidiki in juhu časa prilagojeno izpolnjevala bistveni nalogi: z gojitvijo ljubezni do matere jezika in zvestobe do lastnega naroda je v našem človeku pomagala zavijati in utrditi jasno zavest o tem, kaj kod prihajamo in kod smo, to je zavest o slovenski kulturni enotnosti, in pa spoštovanje do kulture tudi drugih narodov, posebno do kulture sosednega naroda, s katerim živimo na isti zemlji.

V tem delu in z jasnim namtom za bodoče delo hočemo

V N. Yorku atentat pred nabornim središčem

NEW YORK, 30. — Neznanci so prejšnjo noč izvedli bombni atentat na vojaško naborno središče New Yorka v Manhattanu. Eksplozija je poškodovala številna okna devetnadstropne stavbe. Ranjenec ni bilo, kar je bilo poslej prazno. Pred nabornim centrom je bilo v zadnjih mesecih več protestnih demonstracij proti vojni v Vietnamu.

proslaviti v nedeljo 60-letnico Slovenske prosvetne zveze. V želji, da bi v tem duhu z nadaljnjo plodno gojitvijo svoje slovenske kulture v enakopravnem mirnem sožitju in kulturnem tekmovanju s sosedrini narodom proslavljali še nadaljnje jubileje, bomo na nedeljski prireditvi manifestirali svojo ljubezen do matere jezika, svojo zvestobo do lastnega naroda in s tem svojo nezlomljivo voljo do obstoja in napredka!

Dr. FRANCI ZWITTER
predsednik Slovenske prosv. zveze

Pred volitvami v parlament in deželo

Po vsej Italiji bodo 19. maja politične volitve, ko bodo izvolili novo poslansko zbornico in senat. Takoj zatem pa bodo v naši deželi Furlaniji-Juljski kraji deželne volitve, ko bodo drugič volili deželne svetovnike.

Volitve so nedvomno pomembne, saj gre za široka vprašanja napredka, nadaljnje uveljavljanje demokracije italijanske države, za bodoči parlament in z njim povezano vlado, v lokalnem okviru pa za nov deželni svet ter odbor.

Slovence zanimajo in neposredno prizadenejo te volitve kot državljane. V nič manjši meri kot vse državljane italijanske narodnosti nas zanimajo splošni razvoj, od katerega so odvisni naši osebni boljši in slabši delovni pogoji, reševanje zapletenih socialnih, gospodarskih in drugih splošno-društvenih vprašanj. Na vse to pa ima politični razvoj v državi svoj neposredni vpliv, ki prihaja še zlasti od izraza prav na volitvah.

Nas Slovenci pa še posebej zanimajo splošni politični razvoj, ker je samo v ozračju demokracije in napredka možno pričakovati, da se bodo pravično reševala tudi naša slovenska specifična vprašanja, da bo prišlo do postopnega priznanja in uveljavljanja naših pravic. Izkušnje zadnjih let pa nas tudi uče, da lahko pričakujemo samo v krepitvi naprednih sil reševanje ne samo splošnih družbenih, temveč tudi naših specifičnih vprašanj. Samo napredne sile nam nudijo v tej smeri oporo in podporo.

Ko ugotovljamo nekatere najbolj složne in načelne stvari, lahko delamo to analizo s precejšnjim optimizmom, saj je prišlo na vseh volitvah v zadnjem razdobju — pa čeprav rahlo — do dejanskega premika na levo, do premika k večji odprtosti in k poslednemu spoštovanju ustavnih načel.

Niso pa povsem razveseljuje zadeve gleše slovenskega predstavništva v najvišjih izvoljenih orga cn.

Na prejšnjih volitvah je bila v parlamentu na listi Komunistične partije izvoljena Slovenka Marija Bernetič, ker je to izvolitev zagotovila tržaška federacija Komunistične partije. V deželnem svetu so bili trije Slovenci: na listi KPL dva: Karel Skrbec iz Trsta in Jože Jarc iz Gorice, na listi Slovenske skupnosti pa Jože Skrb iz Trsta.

Za celotno oceno volilnega položaja je se preizkušeno, ker se niso rane vse kandidature in volilni programi strank.

Vsekakor pa moramo se sedaj opozoriti slovenske volitve, pa naj so aktivno udeleženi pri delu raznih strank ali ne, da morajo biti prisotni pri tem vprašanju, ko gre za odločanja tako o splošni politični usmeritvi v državi in v naši deželi, kot tudi za reševanje nekaterih načelnih stališč do slovenskega prebivalstva.

Ze sedaj je tudi treba opozoriti na važen pomen, ki jih imajo na volitvah preferenčni glasovi, s katerimi ne volimo samo za neko stranko, temveč tudi za določeno kandidata na kandidadni listi neke stranke. Prav s preferenčnimi glasovi imamo torej pomembno sredstvo, da na volilne izide še učinkoviteje vplivamo.

Valentina Tereškova (desno), edina ženska kozmonavtka, tolaži Gagarinovo

«Končno sem dobil bitko — kot jo bo kmalu dobila RAF»

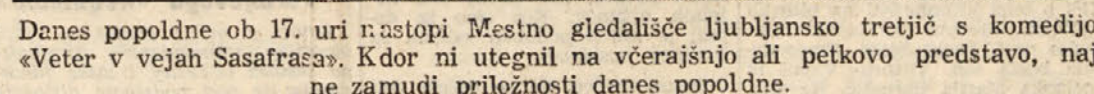
Slovenstvo na Primorskem in Koroškem pred 100 leti v zrcalu «Narodovih» časniških stolpcev

in javne roparske napade na ljudi po ulicah. Velike trgovske

neških Slovencev. Žal pa ta pobuda ni bila uresničena.

(Nadolivanje na 5 strani)

Dante in Slovenci

S seminarja za slovenske šolnike. Poleg profesorjev in učiteljev so se predavanj udeleževali tudi dijaki zadnjega letnika učiteljskega, enega predavanja pa tudi dijaki klasične gimnazije.

niku dopis s Krasa, ki navaja, da obdaja Trst «ozek pas čitalnic». Dve segata tako rekoč v

★

(Nadaljevanje na 5. strani)

Dr. Fran Vatovec

(Nadaljevanje na 5. strani)

Janko Jež

ODBORNIK ERNEST

Odborniki so se že pripravljali, da zapuste dvorano, ko je vstopil Ernest, tajnik odbora za boljšo bodočnost Slovencev. Bil je to mlad, moderen slovenski fant, ki se je boril za slovenske pravice in je ves prosti čas in se celo več uporabil, da se je lahko sestajal z vaščani bližnjih vasi, da bi tako bil vedno obveščen o vsem.

Ernest je ob vstopu v dvorano pozdravil vse prisotne in prošil za besedo, obenem pa se opravičil zaradi zamude. Ernest je bil namreč tudi predsednik odbora društva «Slovenska mladina», ki je imelo prav tisti dan redno sejo, na kateri je imel zelo važen govor in kjer je podal svoj program za uresničitev vseh zahtev. Odborniki so se začudeno spogledali in se spet vrnili na svoja mesta, ker so imeli taktika za zelo sposobnega in zaupljivega mladca. Ernest je tako lahko spregovoril in obrazložil odbornikom »Društva za slovenske pravice«, kaj so sklenili odborniki društva »Slovenska mladina«. Govoril jim je o težavah, v katerih se nahaja slovenska mladina, ki je prisiljena k izseljevanju, ker v rojstnem kraju ne najde slušbe, in dodal, da bi se morali truditi, da slovenski mladini nudimo vse, kar bo v njegovih močeh, za boljšo bodočnost Slovencev.

Vsi prisotni so bili prevzeti od takih besed in se mu približali, da bi mu segli v roko, ali Ernest ni imel časa, mudilo se mu je, ker so se v sosednji vasi ravno tedaj zbirali na sestanku odbor- niki »Društva za slovensko kulturo«. Podrazil je se enkrat vse odbornike in spet svečano obljubil, da se bo potrudil čim bolj za zadostitev vsem potrebam. Tako je Ernest, neustrašivi slovenski odbornik, hitel v bližnjo vas, da tudi tam osvetli vaščane s svojjo prelepo in pametno besedo.

Tako je potekalo Ernestovo življenje dan za dnem, seja za sejo. Ernesta so že vsi poznali, njegova popularnost je bila tako široka, da brez njega ni bilo mo- goče sklicati kakršnekoli seje. Na skupni seji vseh slovenskih društev je bil izvoljen za edinega pravega predstavnika Slovencev. Po vsej deželi se je govorilo samo o njem, o človeku, ki bo odredil slovenski narod. Ernest je bil presrečen, nikoli ne bi bil mislil, da bo dosegel tako velik uspeh in da mu bodo vsi čestit- ali.

Zgodilo pa se je nekaj nepri- čakovanega, nekaj, kar je mo- ralo spreminiti Ernestovo življe- nje. Ernest je od rojstva živel vedno zelo preprosto in nikoli mu ni bilo do tega, da bi oboga- tel in si privoščil usakoristne zabave in upodnosti. Vedno je bil zadovoljen s tem, kar je imel. Sanjal je o lepi službi, hčisti in srečnem zakonskem življenju. Ta- ko nepričakovano slava pa ga je popolnoma zmedla.

Ernest ni bil več tisti, nič več ni navduševal svojih poslušalcev. Čeprav je redno prihajal na se- je, se je vedno manj oglašal. Njegovi občudovalci so se izpra- ševali, kaj mu je. Ali je Ernest bolan? Kmalu pa so zvedeli res- nico. Ernesta se je bila oprijela huda bolezen, ki ji pravimo lju- bezen. Zaljubljen se je bil v eno svojih občudovalk, ki so bile ve- dno vsepovsod prisotne, kjer je imel govor. Ernest tega ni mogel več skrivati in je zato izbral ugo- den trenutek na seji društva za socialne pravice slovenskih žena in svečano predstavil cenjenemu občinstvu svojo bodočo ženo. Se enkrat se je o Ernestu govorilo po vsej deželi in vsi so mu pri- hajali čestitati in mu želeli... še mnogo, mnogo, srečnih dni.

In res, Ernest je uresničil svo- je sanje. Dobil je lepo službo, sezidal hiško, ustvaril si družino in v miru živel do konca svo- jih dni, daleč od vseh skrbi, pro- blemov, potrebe, obveznosti, ki ta- rajo slovenski narod.

Boris Gombac

Dante in Slovenci

(Nadaljevanje s 3. strani)

Dr. Josip Puntar iz Ljubljane je pisal o Danteju in Prešernu. V obširni študiji je v dantejevski luči obravnaval problem Prešernove »Nove pisarije«. Ljubljanski univerzitetni profesor Vojislav Molč je pisec prispevka »Dante e i romantici polacchi«. Slovenski zgodovinar in prav tako profesor ljubljanske univerze dr. Milko Kos je napisal študijo »Le tracce di Dante fra gli Jugoslavi«. Prof. Jože Debevec poroča o slovenskih prevodih Dantejeve velumetnine »Dante nelle traduzioni slave«. Z mikrom Račkim, Dantejevim ilustratorjem, pa se bavi univerzitetni profesor Stelč. Pričevam zbiranje tega Dante- jevega zbornika nam že jasno pove, da je to temeljni kamen za stavo kulturnega sodelovanja med Slovenci in Italijani.

Res je umrl leta 1936, ko je pripravljala knjigo o idejnih smereh v pojavnem slovenskem slovstvu. Knjiga naj bi izšla kot Dantejev zbornik hkrati v slovenski in italijanski izdaji. Na žalost Res tega dela ni dokončal. Res je gojil važne stike z italijanskimi kulturnimi krogi. Pisal je v slovenski in italijanski reviji o kulturnem življenju v Italiji in Sloveniji. Prevredel je »Rožice svetega Franciska«. Sode- loval je pri italijanski enciklopediji »Treccani«, za katero je pripravil razna gesla o slovenskih književnih velikanih, na primer o Cankarju, in daljšo študijo o slovenski literaturi.

Stanko Leben je za svoje nastopne predavanje na ljubljanski uni- verziteti izdal leta 1940 obširno študijo o Bećtrici. Tine Debeljak je v letniku 1943 »Doma in Svetas« priobčil prevod 3. speva Pekla. Celotni prevod Pekla pa je Debeljak objavil leta 1959 v Argentini v založbi Slovenske kulturne akcije. Izredno tehten je uvodni esej. Nekaj spevov Vice v slovenskem prevodu je Debeljak objavil kasneje v reviji Medobdobje. Ciril Zlobec je izdal leta 1956 pri Cankarjevi založbi v Ljubljani Dantejevo »Novo življenje«.

Celotno Božansko komedijo je prepešnil tudi Alojz Gradnik, objavil pa je samo Pekel, ki je izšel leta 1959 v zbirki Kondor ljubljanske založbe Mladinska knjiga. Celoten prevod Dantejeve veleumetnine v Gradnikovem prevodu pa je posredoval slovenski kulturni javnosti slovenski odesk tržaške radijske postaje, in sicer Pekel leta 1958 z mojim komentarjem, v naslednjih dveh letih pa Vice in Nebesa s komentarjem Borisa Tommasija (Tomazičiča).

Na koncu naj še navedem, da je italijanska slavistična revija »Ricerche slavistiche« objavila doktorsko tezo o Danteju in Slovencih, ki jo je zagovarjal leta 1960 na filozofski fakulteti rimske univerze Alojz Rebula.

JANKO JEŽ

Pešci rodezijske vojske iščejo gverilce, ki se jim seveda ne nastavljajo, temveč jih raje iz zasede napadejo. Po poročilih so rodezijski gverilci odlično opremljeni in se seveda tudi direktnega spopada ne ustrašijo

Ob pomembni stoletnici slovenskega časnikarstva

(Nadaljevanje s 3. strani)

PABERKI S KOROSKEGA

V stolpoh SN pred 100 leti prevladujejo glede Koroske pred- vem dopisi iz Beljaka in belja- ške okolice ter iz Junske doline. Dopisnik iz beljaške okolice kri- tično ocenjuje položaj Slovencev na Koroskem: »Koj mu, ki bi v javnih zborih pri nas kdo be- dico črnilo, da je na Koroskem tretjina prebivalcev Slovencev, to je 117.000. V slovenski pisane vloge, namenjene deželnemu od- boru, vračajo s pripisom: »Urad- ni jezik deželnega odbora je nem- ški!« Dopisnik navaja primer slo- venskega učitelja iz Celovca, ki je sestavljal za svoja občinska pred- stojništva šolski proračun v slo- vensčini. Le eden od treh župa- nov je vzel v slovenski napisni predračun na znanje. Ostala dva sta ga terjala v nemščini. Dopisnik naglašja, da ne najde slo- vensčina »privoščene« kotička ne v občini in ne v okrajnih urad- nih, ne v deželnem zboru in ne v deželnem odboru.

Tudi izven iz »beljaške oko- lice«, da pripravljajo domoljub- iz beljaškega občine zabavno prireditel. V tej občini se pogost- no shajajo zavedni narodnjaki (nad 200), da se po domače krat- kočasijo, narodne pesni prepe- vajo, ter o tem in onem pomer- kujejo. Dopisnik priporoča, da bi se take družbe lahko seste- jale povsod po slovenskih obci- nah.

Iz Junske doline. Dopisnik pou- darja, da se je »mnogo na hudo obrnilo«, kar ne izhaja več v Celovcu Einspielerjev »Slovenec«. V obdobju »pseudoliberalizma« si tiskarji ne upajo prevzeti tiska- nje slovenskega časnika. Opazi- župana v slovenski občini, ker odgovarja na slovenske vloge v nemščini, češ da se nemški črke »laže pišejo kakor slovenske.« Pomik omenja v svojem »Poto- vanju po Jurski dolini«, da ga je zelo razveselilo, ko je videl v čitalnici v Zeleni Kapli toliko slovenskih časnikov in ko je videl, da se tudi tukaj širi narodni duh. Nekatera njegova nadaljnja razmišljanja so vzbudila polemič- ne odmeve med nekaterimi »Na- rodovimi« dopisniki.

Iz nadaljnjega dopisa iz Junske doline izven, da je imela Kne- tijska družba svoj letni shod »v slovenskem mestu Pilberku«. Naj- lepša darila so si priborili slo- venski kmetje. To priča, kako koristen je pouk v materinščini. Doktor ese je samo nemški učil- lo po šolah, naš kmet ni znal niti nemški, niti slovenski. Zda- pa marljivo prebira knjige Mo- horjeve družbe in slovenske čas- niki. Brez težave se uči zboljšati kmetijske pridelke.« Dopisnik pri-

pominja, da je moralo zapustiti slovenske pokrajine mnogo Slo- vences pravčnih uradnikov. Na- mesto slovensčine večših uradni- kov prihajajo med Slovence trdri Nemci, čeravno ne znamo nem- ški.« Tako sta bila imenovana za sodnika v Velikovu g. Semen v Beljaku pa g. Hofgartner. Oba gospoda »trohice slovensčine« ne znata. Kako bosta neki sodila v okrajih, ki sta vsaj »po okolici« čisto slovenska, saj šteje velikov- ški okraj 16.700 Slovencev in 1.400 Nemcev, beljaški okraj pa 24.606 Slovencev in 16.600 Nemcev. Pri davkarji v »čisto slovenskem pi- berškem okraju, kamor nosijo slo- venski kmetje s krvavimi žulji pridelane svoje krajarje pa se slovenskega uradnika nimamo.«

Razen tega naštetim v SN pred 100 leti se na Jurčičev listek »Po- glavje o srcu sploh in o koros- kem srcu posebej.« Jurčič piše, da je veliko žalostnega povsod po Slovenskem. Zdi se mu pa, da je na Koroskem še najbolj ža- lostno. Jurčičeva nadaljnja raz- mišljanja so dokaj realistična: »Toženje o zatiranju, pritožbe do vlade, pričakovanje pomoči od zgoraj — vse izdatno, izgovarja- nje, da se mora s sosednimi Nem- ci, v »slogi« in lepem miru ži- veti, je od zunaj lepo, od znotraj pa ima tudi znamenja nezdruž- sentimentálnosti, slabosti in — imenujemo stvar po pravem ime- nu — nemarljivosti in lenobe. Če

ski uradi, slovenske šole — naše geslo, slovensko ime — naš po- nos!«

Tudi se sprašuje dopisnik »Iz Koroskega«, zakaj se ni »nič gi- banja med nami.« Odgovor: »izo- braženja ni, šole slabe, nenarod- ne od nikoder pogumnega začet- ka. Naši župani ne znajo ni nem- ško ni slovensko pisati, eni se brati ne. Uradniki ne znajo slo- venski. Smešno in žalostno je tudi poslušati, kako gospod u- radnik ljudstvo sprešuje, in se ne umeta. Ni še dolgo, kar seru slišal c. kr. okrajnega sodnika in c. kr. okrajnega zdravnika pri- če spraševati, pa oba skupaj ni- sta vedela, kaj pomeni »maslo« po slovenski. Pri onem c. kr. zdrav- niku Slovence ne more svojih bolezni potolčiti, temu zdravni- kov dekli mora pripovedovati. Kje in kaj ga boli. Dekla potem dok- torju razklada. Naš vili dr. Pav- lič, advokat, uraduje nekoliko slo- venski in uradnikom s tem stra- no glave beli. On je edini v ve- likovskem okraju med javno za- narod poslušalci, ki stori vsaj nekaj za slovensčino.

Ti zgoreni povzetki nam dokaj zgovorno osvetluje usodo slo- venvstva na Tržaškem, Gorškem in Koroskem pred 100 leti. Seve- da je v bogati dirki stoletja da- nes marsikaj drugače obarvano. Ob »marsičem« pa se prebujajo, ob- čutek ko da zveni v naš čas.

DR. FRAN VATOVEC

Pogled na bivšo ladjedelnico Felszeg, katere lastniki so morali napovedati zaradi številnih dolgov stečaj. Sedaj je prešla ladjedelnica v roke lastnikov ladjedelnice »Giuliano« ob soudeležbi deželne finančne družbe

tirjamo kar je našega, s tem ne kalimo miru, če podiramo kar je gnilega, s tem ne motimo slo- ge, če hočemo zidati, posprav- ljamo kupe šare in smeti. Na de- lo slovenski Korosčil Budite, učite narod, da bo spoštoval sam sebe, in narod bode pokazal sam- cim gospodom Novakom, da ne da svojega srca nositi kamor si bodi, in komur bošil!

Glas »Iz Koroskega« je pesmi- stično uglasen. Dopisnik vidi le malo — dobroga. Zato spodbuja koroske rodoljube, naj se prebu- dijo in naj se zedinijo v politič- no društvo. Organizacija je po- trebna Slovincem na Koroskem. Začetki je treba!

Dopisnik »Iz gornje Koroske« pa toži, da »nam celo v ljudske so- le hočejo vrniti tuj jezik.« Sli- ka žalostne razmere glede slo- vensčine in spodbuja Koroske Slo- vences ob sklepu dopisa, naj se povedo svoje zahteve, če hočejo, da jih časte kot ne »najslabejši narod avstrijski Slovenska sku- pina, slovenska upravnica, sloven-

Več italijansčine v SZ in ruščine v Italiji

RIM, 30. Pred dnevi se je zaklju- čilo v Farnesini zasedanje petega odseka italijansko - sovjetske me- šane komisije, ki se je začelo 21. t.m. Italijanski delegaciji je pred- sedoval glavni direktor za kultur- ne stike ministrstva za zunanje zadeve minister Alessandro Tasso- ni, sovjetsko delegacijo pa je vo- dil poslanik Lunkov. Komisija je proučila delo v l. 1966-1967 na odsekih kulture, znanosti, tehnike, šolstva in športa med Italijo in SZ. Stiki so bili ugodni in zaradi tega je komisija sestavila program tudi za 1968-1970. Obe stranki sta sklenili okrepiti poučevanje ita- lijansčine v Sovjetski zvezi in ruš- čine v Italiji, kakor tudi zamenjavo univerzitetnih profesorjev itd. De- legaciji sta potrdili razne pobude na gledališkem, glasbenem, film- skem, radijskem, televizijskem in športnem področju.

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

TRŽAŠKA HRANILNICA

USTANOVLJENA LETA 1842

Osrednji sedež in glavno ravnateljstvo: Ul. Cassa di Risparmio 10

Agencije v Trstu (Trieste) in na podeželju, v Barkovljah (Barcola),

Sesljanu (Sistiana) in na Opčinah (Villa Opicina)

Podružnice v Gradežu (Grado), Tržiču (Monfalcone) in v Miljah (Muggia)

Dne 29. marca 1968 se je sestal, pod pred- sedvom odv. Giorgia Iauti Upravni svet Tržaške hra- nilnice — Cassa di Risparmio di Trieste, ki je so- glasno odobril zaključno bilanco na dan 31. decem- bra 1967 — 125. leto od ustanovitve.

Zaključni račun je v ravnovesju ob vsoti Lir 10.106.874.869. Po odbitku varnostnih skladov in s po- večanjem premoženjske rezerve za Lir 179.700.000, znaša čisti dobiček

Lir 340.319.360

Z omenjeno rezervo Lir 179.700.000 so pramo- ženjski skladi narasli od Lir 3.850.000.000 na 4 mi- lijarde 29.700.000 lir. Z nadaljnjim nakazilom 1/10 čistega dobička na račun vezne rezerve in 4/10 red- ne rezerve omenjeni skladi znašajo, po odobritvi bilance

Lir 4.200.000.000

V svojem poročilu je glavni direktor dr. Gior- dano Delise v kratkih obrisih obrazložil razvojni po- tek narodnega in krajevnega gospodarstva. Obširno je analiziral dejavnosti zavoda in podčrtal zadovo- ljive uspehe, ki so bili doseženi tako pri zbiranju in uporabi sredstev kakor tudi na širokem polju stor- itev.

Zaupana sredstva so narasla od Lir 122.305.512.437

Lir 165.535.953.333

na to je za 43.230 milijonov lir, ali 35,3% v primarjavi z zneskom 31. decembra 1966. Porast znaša samo 26,9 odst. ako se ne upošteva razpoložljivost Deželnega trezorja, ki so v pristojnosti hranilnic v Vidmu in v Gorici in zavoda Banco del Friuli.

Upoštevač večje razpoložljivosti se je zavod tu- di v preteklem letu nadvse zavzemal za podporo kra- jevnemu gospodarstvu, da bi lahko vsaka pobuda za ustvaritev novih virov dohodkov in dela dobila široko, hitro in učinkovito pomoč.

Zaradi tega, kljub manjšemu povpraševanju po bančnih sredstvih s strani krajevnega gospodarstva, ekonomske uporabe Hranilnice narasle od Lir 50.960 milijonov na

Lir 60.740.854.554

in se tako povečale za 19,2%. Čeprav je ta porast nižji od leta 1966 (21,29%) je občutno nad krajevnim in tudi nad državnim splošnim povprečjem. Ako zne- sku Lir 60.741 milijonov, ki predstavlja neposredne posege Hranilnice, pristevamo še 5.140 milijonov za posredne posege v zemljiškem in kmetijskem kredi- tiranju, izvršene po konzorcijalnih zavodih stroke, znaša skupna udeležba zavoda 65.881 milijonov lir.

RAČUNSKO STANJE NA DAN 31. DECEMBRA 1967

AKTIVA		PASIVA	
Gotovina v blagajni	1.692.614.988	Hranilne vloge	7.241.813.245
Korespondenti	85.298.986.510	Tekoči računi	98.294.140.091
Lastni javni vrednostni papirji	36.773.596.261	Korespondenti	8.943.910.551
Soudeležbe	748.158.609	Blazajna in davčne izterjeval- nice	989.452.111
Diskont in menična posojila	3.110.539.649	Cedeniti efektov za inkaso	475.332.501
Tekoči računi	31.650.998.619	Upniki in razne postavke	12.886.984.989
Zastavna posojila	824.541.700	Pasivne akontacije in pregled- aktive	1.109.244.111
Posojila proti odstopu plače	61.684.332	Sklad za riziko in zgube (Zakor- št. 1228 z dne 27.7.62)	90.402.251.561
Posojila proti vknjižbi	1.198.346.545		
Posojila ustanovam in diskonti- rane državne anuitete	1.061.810.489		
Srednje in dolgoročni krediti (Zakon št. 1228 z dne 27.7.62)		Premoženjski skladi:	
Menična posojila	17.289.500	Redni rezervni skladi	7.719.400.000
Tekoči računi	4.150.070.789	Resni rezervni sklad	310.100.000
Posojila proti odstopu plače	1.414.808.800		4.029.700.000
Posojila proti vknjižbi	8.592.894.936		
Posojila ustanovam in di- skontirane drž. anuitete	8.657.869.195		
Blagajne in davčne izterje- valnice	22.832.933.220		
Effekti za inkaso	1.656.344.897		
Dolžniki in razne postavke	1.531.737.113		
Nepremičnine	3.614.768.736		
Pohištvo, stroji, naprave in vo- zila	1.762.444.083		
Aktivne akontacije in pregled- pasive	1		
	952.771.192		
	194.772.276.944		
Posojila iz Krožnega sklada za gospodarske pobude	25.065.027.232		
Depozitarne vrednosti in sred- stva, zaupana v upravljanje	46.288.966.037		
Hranilni vrednosti	43.488.295.202		
Prehodne postavke	8.754.889.981		
	318.371.454.676		

TRST, 31. decembra 1967

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA

Zelo uspešno poslovanje v letu 1967: čisti dobiček znaša 201 milijon lir - Skupna vrednost zaupanih sredstev večja za 3 milijarde - Živahno poslovanje oddelka za zemljiško kreditiranje in Krožnega sklada - 100 milijonov lir v dobrodelne namene

Te dni se je sestal upravni svet Hranilnice, ki je pod predsedstvom cav. rag. Gilberta Barnabe vzel v pretes in odobril obračun za poslovno leto, ki se je zaključilo dne 31. decembra 1967, in ki izkazuje čisti dobiček 201.391.170 lir, največji dobiček v dosedanjem poslovanju ustanove.

To je rezultat, ki ne potrebuje posebnega komentarja in ki ponovno potrjuje stalno napredovanje največjega bančnega zavoda na tem področju.

Kakor po navadi, je obračun - 137, od ustanovitve Hranilnice - spremljal poročilo glavnega ravatelja comm. dr. Giusta Montena.

Čeprav se je glavni ravnatelj v svojem poročilu dotaknil le najvažnejših gospodarskih dogodkov v okviru katerih je treba obravnavati razvoj posameznih dejavnosti zavoda, je ta poudaril občutni napredek, ki sta ga lani dosegla narodni dohodek in industrijska proizvodnja, katerih razvojni kazalniki so bili zelo zadovoljivi.

Po krajši obravnavi nekaterih dejavnosti v deželni okoliščini, se poročilo zadržuje nekoliko delj pri obravnavanju gospodarskih dogodkov v gozdnem pokrajini, predvsem pa tistih, ki najtesneje zadevajo delo Hranilnice.

Glavni ravnatelj se tako med svojim nastopom dotika po vrsti posameznih odsekov proizvodnje, od kmetijstva, ki je lanske leto zabeležilo uspešno napredovanje tudi kar zadeva izboljšave v samem stroju; do industrije, ki je postopoma dosegla mesto pomembnega stebra krajevnega

gospodarstva. Doseženi rezultati na industrijskem področju so bili na splošno ugodni in opravičujejo upanja, da bodo na tem področju v prihodnje zabeleženi še nadaljnji uspehi, in sicer bodisi zato, ker je večina podjetij v tem času lahko utrdila svoj gospodarski, finančni in trgovinski ustroj, bodisi zaradi tega, ker so podjetja z državo udeležbo opravila velike naložbe.

Poročilo se nato dotika trgovine, to je področja, ki beleži še nekaj pomankljivosti v splošnem napredovanju gospodarstva, in turizma, ki je v lanskem letu ohranil ritem svojega razvoja, čeprav je bilo tudi na tem področju opaziti nekaj negativnih pojavov.

Po bežni ohranjeni perspektivi za razvoj v bližnji bodočnosti, ki bi morala primesti v gorški pokrajini ugoden gospodarski razvoj, kolikor se bodo uresničila določena pričakovanja, poročilo dr. Montene načelna podrobneje delo, ki ga je opravil zavod v svojem neprekinjenem razvoju. Govorec o izraziti skrbnosti, s katero se je zavod vedno vodil, tako kar zadeva varnostni svetih varčevalcev, kakor tudi izpolnjevanja obveznosti, ki jih mora spoštovati kreditni zavod krajevnega značaja, je glavni ravnatelj poudaril otipljive rezultate, ki so bili doseženi v letu 1967, in ki so bili še boljše kakor tisti iz leta 1966, ki so tudi bili že odlični.

Pri tem je dr. Montena podal krajši pregled dohodkov, ki so značilni za dogajanja v gorški pokrajini od začetka

druge svetovne vojne do podpisu mirovne pogodbe leta 1947 in do prvih začetkov gospodarskega preporoda. Za Hranilnico so ti dogodki pomenili precejšnje težave, kajti zavod je utrpel velike materialne in moralne izgube - tako neposrednega kakor tudi posrednega značaja - pri čemer je glavna teža odpadla na težke ozemeljske izgube področja, na katerem je zavod deloval poprej. Delo za obnovo in preporod, ki sta značilna za najtežje razdobje v prvih letih po vojni, je posebno toplo prikazano v poročilu glavnega ravatelja Montene, ki je bil eden izmed najvažnejših tvorcev in kate-ri lahko z upravičenim zadovoljenjem in z otipljivimi podatki ter dejstvi nakazuje premoženjski in poslovni razvoj zavoda.

Goriška hranilnica, ki je zaradi vojne izgubila sedem od svojih devetih podružnic z nepremičninami in napravami, more danes z zadovoljstvom ugotavljati razvoj svojih novih podružnic in čudovitega sedeža, ki so ga odprli konec leta 1959; njen obračun se v zadnjih petih letih zaključuje z naraščajočim čistim dobičkom, ki je v zadnjih petih letih narasel od malo več kot 47 milijonov v letu 1963 na čez 201 milijon v letu 1967.

Eden izmed najbolj značilnih kazalcev nenehnega razvoja Hranilnice je pokazatelj o splošnem gibanju računa, ki je lani dosegel 1241 milijard 430 milijonov lir, t.j. 11,16 odst. več kakor v letu 1966; napredek v prejšnjem poslovnem letu pa je znašal 7,25 odst.

Lani so se močno utrdili tudi računi blagajne in takojšnjih razpoložljivosti (3151 milijonov lir) in to v popolnem soglasju z naraščanjem zaupanih sredstev.

Vrednost lastnih papirjev in participacij, vključno z vrednostmi predpisane sklada za likvidnost (3062 milijonov) je narasla na 10.806 milijonov lir t.j. za 2121 milijonov v primerjavi z letom 1966, ali za 24,42 odst.

Vrednost naložb - na kratak, srednji in dolgi rok - je dosegla 7857 milijonov lir; napredek v primerjavi z letom 1966 je znašal 1200 milijonov ali 18,06 odst.

Zanimiv in hkrati razveseljujiv je napredek, ki so ga zabeležili pri naložbah na kratak rok: te so znašale 3426 milijonov lir v letu 1965; 3768 milijonov v letu 1966; 4457 milijonov v letu 1967. Napredek je znašal v relativni vrednosti 9,96 odst. v letu 1966 in 18,23 odst. v letu 1967.

Skupna vrednost zaupanih sredstev se je tudi lani občutno povečala ter presegla 3 milijarde 100 milijonov lir. Medtem ko je znašala leto poprej 2705 milijonov. Od 31. decembra 1962 (11.101 milijonov lir) do 31.12.1967 (22.216 milijonov lir) se je skupna vrednost nabranih vlog skoraj podvojila ter presegla 20 milijard. Če upoštevamo povečanje, ki smo ga na tem področju zabeležili v lanskem letu, smemo pričakovati, da se bo skupna vrednost te postavke do konca leta 1968 dvignila do 25 milijard lir. Precejšnja je bila tudi skupna vrednost vinkuliranih vlog (69,87 odst.) v primerjavi z navad-

nimi vlogami in tekočimi računi (30,13 odst.).

Če pa upoštevamo samo hranilne vloge - in izključimo torej iz računa tekoče račune s klienti in blaginami - se je ta postavka v letu 1967 dvignila za 15,04 odst. ter je tako goriška hranilnica v tem pogledu zasedla prvo mesto med hranilnicami v Benetjah.

Posebni cilski banke so opravljali svoje poslovanje v popolnem soglasju z uspešnim poslovanjem na področju rednega bančnega kreditiranja.

Izterjevalnice in blagajne so znatno povečale svoje delo; pri tem naj samo omenimo, da se je skupna vrednost postavk v okviru pokrajinske izterjevalnice dvignila s 3571 milijonov v letu 1965 na 4961 milijonov v letu 1967; ravno tako je narasla vrednost postavk v okviru blagajniških storitev s 3233 milijonov v 1965 na 4245 milijonov v letu 1967.

Uprava krožnega sklada (F.I.E.) je dala tudi v letu 1967 otipljive in pozitivne rezultate; na dan 31.12.1967 je sklad štel 250 posojil v skupni vrednosti 11 milijard 762 milijonov, kar pomeni napredek za 16 posojil oziroma za 672 milijonov lir v primerjavi s stanjem dne 31.12.1965. V letu 1967 je sklad prejel 31 posojil za izdajo novih posojil v skupni vrednosti 11 milijard 404 milijone (od katerih je blagajna odobrila 24 posojil v skupni vrednosti 10 milijard 626 milijonov) med katerimi se ena nanaša na financiranje novega doka in na modernizacijo ladjedelnice v Trzinu. Skupna vrednost

posojil za priznanje posojil, ki jih je blagajna sprejela, dosegla približno 28 milijard lir.

Kmetijsko kreditiranje, kjer opravlja blagajna vlogo okrajnega ravateljstva Istituto Federale delle Casse di Risparmio delle Venezie, je bilo lani zelo uspešno; skupna vrednost podeljenih kreditov je dosegla na dan 31.12.1967 2.885 milijonov lir, pri čemer je vključena tudi vrednost finančnih operacij, ki so povezane z odkupom kmetijskih pridevkov.

Zelo živahno je bilo lani tudi podeljevanje zemljiških kreditov pri posebnem oddelku zavoda. Na dan 31.12.1967 je štela ta postavka 2.812 posojil v skupni vrednosti 7 milijard 368 milijonov (dne 31.12.1966 je znašalo število posojil 2.376, njihova skupna vrednost pa 6 milijard 272 milijonov lir).

V letu 1967 je ta oddelk sprejel 231 novih posojil za finančne posege v skupni vrednosti 1 milijarde 608 milijonov lir.

Na področju gradbeništva (za nove gradnje, nakup stanovanj, razna izboljševalna dela, itd.), je zavod v letu 1967 podelil 214 posojil v skupni vrednosti 1.429 milijonov.

V poslovnem letu 1967 je zavod uvedel novo obliko dolgoročnega posojila - Hranilnica, ki je bila ena izmed prvih zavodov v Italiji, ki je začela proučevati možnost, da bi podeljevala posojila pod posebno ugodnimi pogoji, je namreč začela priznavati tridesetletna posojila do največ 75 odst. stroškov, potrebnih za nakup oziroma za izgradnjo

ekonomičnih ali ljudskih stanovanj. Te operacije stanejo koristnika okoli 8 odstotkov na leto, vstevši amortizacijo posojila. S tem se odpira čedalje širši krogom državljanov možnost, da si ustvarijo lastno stanovanje.

V preteklem poslovnem letu je zavod še okrepil propagando v prid varčevanju, in sicer zlasti med najmlajšimi, s tem da je razdeljeval nagrade in podeljeval razna druga priznanja. Podružnice v Ronkah, Trzinu in Romansu ter mestna podružnica št. 2 bodo dobile nove sedeže, ki bodo bolj ustrezali njihovim večjim zahtevam.

V janskem letu je po prizadevanju zavoda izšla monografija z naslovom «Il Monte di Pietà e la Cassa di Risparmio di Gorizia - 1831-1966», ki jo je napisal prof. Carlo Luigi Borzi in ki je doživela velik uspeh.

Kar se tiče dobrodelnih in javnokoristnih dejavnosti in zadevnih prispevkov, je treba poudariti, da je skupna vrednost podeljenih prispevkov od konca poslovnega leta 1963 do leta 1967 dosegla 211 milijonov lir. Lani je zavod nakazal 30 milijonov lir, katerim je letos dodal nadaljnjih 30 milijonov, za gradnjo novega sedeža Zelenega križa. Zavod namerava podariti Zelenemu križu nov sedež, popolnoma opremljen z ambulantami in vsemi potrebnimi zdravstvenimi napravami.

Z razdelitvijo čistega dobička iz lanskega poslovnega leta so premoženje zavoda dvignile na eno milijardo, 91 milijonov 234 tisoč lir; če upoštevamo, da je premoženje po po-

razdelitvi dobička konec leta 1963 znašalo 589 milijonov, lahko trdimo, da se je to premoženje v petih letih skoraj podvojilo.

Poslovni dobiček, ki narašča iz leta v leto, in čedalje čvrstejša trdnost premoženja, predstavljata tako za solidno upravljanje kakor tudi za nadaljnjo uvrstitev zavoda, resno jamstvo za vlagatelje in pokazatelj treznih poslovnih kriterijev.

Po poročilu in podrobnejši analizi podatkov v obračunu za leto 1967 je glavni ravnatelj omenil, da je v preteklem letu nasledil bivšega predsednika zavoda nov predsednik Dr. Montena je toplo pozdravil člane, ki so zaključili svojo mandatno dobo in v svojem imenu ter v imenu vsega osebja prisrčno pozdravil člane novoizvoljene uprave.

Upravni svet se je po njegovem sijajnem poročilu toplo zahvalil kom. dr. Monteni za njegovo več kot tridesetletno prizadevanje dela pri Hranilnici ter za njegovo privrženost in prizadevanost v korist in za razvoj zavoda, s katerega preporodom in nadaljnjim razvojem je za vedno povezal svoje ime, kakor je poudarjeno tudi v poročilu nadzornega odbora.

Pod njegovim sposobnim in razsodnim vodstvom se je goriška Hranilnica, ki je izšla iz druge svetovne vojne kot kup ruševin, ponovno zaživela ter se povzpela do današnjih odličnih rezultatov.

Upravni svet je nato sprejel obračun, kakor mu je bil predložen, ter poročilo glavnega ravatelja, kateremu je sledilo še poročilo nadzornega odbora.

OBRAČUNA KONEC DECEMBRA 1967

CASSA DI RISPARMIO

AKTIVA

Blagajna in razpoložljivosti na vpogled	3.151.455.988
Dopisovalci	7.653.620.082
Vrednostni papirji in udeležbe	10.930.447.580
Credito Fondiario C. R. Go c/c	65.037.392
Portfelj	1.535.981.664
Efeti za inkaso	1.026.854.120
Tekoči računi aktive	2.416.658.675
Aktivne akontacije in zastavna posojila	504.902.187
Posojila ustanovam in zasebnikom	3.430.061.567
Izterjevalnice in blagajna	108.303.985
Pohištvo in nepremičnine	571.925.085
Dolžniki in razne postavke	2.716.205.364
	34.111.453.890
Prehodne postavke	41.725.323.287
	75.836.777.157

PASIVA

Hranilne vloge	18.534.773.065
Tekoči računi	3.272.080.243
Blagajne	409.929.461
Dopisovalci	7.360.530.417
Izterjevalnice in blagajna	125.708.738
Upniki in razne postavke	3.216.707.248
	32.919.529.193
PREMOŽENJE:	
Rezervni skladi	940.578.701
Zvezni jamstveni sklad	49.964.826
	990.543.527
	33.910.072.720
Dobiček poslovnega leta	201.391.170
	34.111.453.890
Prehodne postavke	41.725.323.287
	75.836.777.157

GLAVNI RAVNATELJ:
Montena

PREDSEDNIK:
Barnaba

NADZORNIKI:
De Vetta-Valentini-Gregorig

GLAVNI KNJIGOVODJA:
Skodnik

CREDITO FONDARIO

AKTIVA

KMETIJSKA POSOJILA:	
5% I. serija	697.232.464
5% II. serija	6.483.777.906
5% II. serija gradbeništvo (zakon 1.11.65 št. 1179)	163.214.977
2.50% F.I.E.	16.630.269
Denarna posojila 3.25% F.R.I.A.	7.616.813
Odložene provizije	350.426.944
Zaostali obroki	85.157.426
Obrok 31. decembra 1967	448.570.651
Lastni vrednostni papirji	203.738.660
Razni dolžniki	38.451.193
	8.494.817.303
Prehodne postavke	560.578.683
	9.055.395.986

PASIVA

ZADOLŽNICE:	
5% I. serija	737.100.000
5% II. serija	6.625.175.000
5% II. serija (zakon 1.11.65 št. 1179)	163.225.000
2.50% F.I.E.	16.630.500
Državni zaklad (zakon 4.8.55 št. 691)	9.616.913
Zadolžnice pred izplačilom	2.908.000
Obresti na zadolžnice	189.059.685
Anticipirani obroki	56.269.850
Cassa di Risparmio di Gorizia c/c	65.037.392
Razni upniki	8.030.809.667
PREMOŽENJE:	
Rotacijski sklad	75.000.000
Splošen rezervni sklad	194.847.186
Sklad za razvednotenje efektov	76.000
Sklad za riziko in zgube	132.885.000
	403.608.186
Dobiček poslovnega leta	60.399.450
	8.494.817.303
Prehodne postavke	560.578.683
	9.055.395.986

GLAVNI RAVNATELJ:
Montena

PREDSEDNIK:
Barnaba

NADZORNIKI:
De Vetta-Valentini-Gregorig

NAČELNIK ODESKA:
Zanel

NEDELJA, 31. MARCA PONEDELJEK, 1. APRILA

Radio Trst A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila
8.30 Kmetijska oddaja - 9.00 Maša - 9.50 Ludwig Spchr: Fantazija, op. 35 - 10.00 Orkester Georga Melachrina - 10.15 Poslušali boste... - 10.45 V prazničen tonu - 11.15 Oddaja za najmlajše - 12.00 Nabožna glasba - 12.30 in 13.30 Glasba po željah - 13.00 Odmevi tedna v naši deželi - 14.05 Nedeljski popoldan - 15.30 Voznja v Osoje, kriminalka - 17.05 Revija orkestr - 17.30 Zborovsko petje - 18.00 Koncert v miniaturi - 18.30 Kino, večer in danes - 19.00 Franke Yankovic in njegovi Yankys - 19.15 Sedem dni v svetu - 19.30 Klasične lahke glasbe - 20.00 Sport - 20.30 Iz slove, folklore - 21.00 Moderni ritmi - 21.30 Vaški ansambli - 22.00 Sport - 22.10 Sodobna glasba - 22.30 Mali vokalni ansambli - 22.45 Jazz.

Trst
9.30 Kmetijska oddaja - 9.45 Nabožna oddaja - 12.15 Športni pregled - 14.00 El Campanon.

Koper
7.30, 12.30, 13.30, 14.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 9.10 Zabarvani zvoki - 9.30 Turizem pred vrati - 9.45 Nenonovne skladbe, 10.30 Nove plošče - 11.00 Dgoditi in odmevi - 11.20 Saksofonist F. Papetti - 11.30 Današnji pevci - 11.50, 12.50 in 14.30 Glasba po željah - 12.30 Znanjopolitični pregled - 14.10 Sedeni kraji in ljudje - 16.00 Prenos RL - 19.00 Športna nedelja - 22.10 Plesna glasba.

Nacionalni program
8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Nabožna oddaja - 10.45 Ferra la musica, kviz - 11.40 Roditeljski krožek - 12.00 Kontrapunkt - 13.15 Glasbena oddaja "Ciscak" - 13.30 Poje Ornella Vanoni - 14.30 Program - 14. A. Sordijem - 15.30 in 17.30 Popolne z Mino - 16.30 Nogomet - 18.00 Simf. koncert - 20.25 Glasbeni variete - 21.15 Sport - 22.15 Nove pesmi.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila - 8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki variete - 11.00 Nedeljske pesmi - 11.15 Juke box - 13.00 Radijski kvizi - 14.30 Aktualnosti - 15.00 Zabarvani glasba - 16.35 Preizkušajo se diletanti - 17.30 Sport - 21.00 Postaja Torino Porta je stara 100 let - 22.00 Poltronissima.

III. program
10.00 G. Benda in Locatelli - 10.30 Orgle - 10.30 Koncert operne glasbe - 12.00 Glasba po ljudskih motivih - 12.00 Velike interpretacije - 14.30 Stamitz, Grieg, Wilderberg - 15.30 M. Dursi: La balena bianca - 16.50 Brahmsov koncert - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 20.30 Biologija in medicina.

Slovenija
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.20 Informativna oddaja - 8.00 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedne - 9.10 Iz jug studiov - 9.45 "Za mlada grla" - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Melodije - 12.10 Salvijske skladbe - 12.30 Jozse Gregar: Vrt v lepu - 12.40 Slov. narodna - 13.30 Priporočila vam - 14.05 Razporedno srednje šole iz Ljubljane - 16.00 Vsa dan za vas - 17.05 Odločki iz Verdiejeve opere "Ples v maskah" - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.35 Mladinska oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Poje Lidija Kodrič - 20.00 Orkester Slovenske filharmonije - 21.35 Lepe melodije - 22.10 Radijske jih poslušali - 22.05 V. Tauffer: Pesmi.

Ital. televizija
11.00 Nabožna oddaja - 12.30 Settevoci - 13.30 Dnevnik - 14.00 Kmetijska oddaja - 14.45 Sport - 16.45 Program za mladino - 17.45 Zabarvani spored - 18.45 Dnevnik - 19.15 Nogomet - 20.30 Dnevnik - 21.00 Homerjeva "Odiseja" - 22.10 Sport - 23.00 Dnevnik.

II. kanal
18.25 Dokumentarec - 19.05 Pianist Nikita Magaloff - 20.00 Sport - 21.00 Dnevnik - 21.15 Znanost in tehnika - 22.15 Settevoci.

Radio Trst A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Pianist Ralph Sharon - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Prikljubljene melodije - 17.00 Ansambel Franca Russa - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Ansambel Carlota Montoya - 17.40 Radio za šole - 18.00 Zbor "Antonio Illersberg" - 18.15 Umetnost, književnost in prireditve - 18.30 Iz Mozartovega Vladojevega opusa - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Vokalni trii in kvarteti - 20.50 Ennio Emili: "Akrobati" - 21.05 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazz - 22.00 Popevke - 22.30 Slovenski solisti - 22.55 Glasba za lahko noč.

Trst
12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.15 Orkester Safred - 14.05 Simf. koncert.

Koper
6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester E. Hallett - 10.35 Ritmi in popevke - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Polke in valčki - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Za odidih in razvedril - 14.30 Barve in zvoki - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Sport - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Pianistka G. Barbanera - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Mescoli - 22.10 Današnji motivi - 22.35 Večerni koncert.

Nacionalni program
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Sola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Hit Parade - 14.45 Ital. popevke - 16.30 Moderne melodije - 17.05 Shakespearov "Richard III." - 18.20 Glasba za mladino - 19.12 Radijska priredba - 20.15 Sestanki peh - 21.00 koncert - 22.20 Monteverdijeve skladbe.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijski oder - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.00 Športni pregled - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 17.35 Etnotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.05 Operne prireditve - 22.00 Plesna glasba.

III. program
10.00 Nabožna glasba - 11.25 Liszt in Telemann - 12.20 Busoni - 12.30 Glasba - 13.10 Antologija interpretov - 15.15 R. Strauss: "Saloma" - 17.30 Francočina - 17.40 Paganini - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Vsakovečerni koncert - 20.30 V. Slav: "Memorandum".

Slovenija
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.00 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedne - 9.10 Iz jug studiov - 9.45 "Za mlada grla" - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Melodije - 12.10 Salvijske skladbe - 12.30 Jozse Gregar: Vrt v lepu - 12.40 Slov. narodna - 13.30 Priporočila vam - 14.05 Razporedno srednje šole iz Ljubljane - 16.00 Vsa dan za vas - 17.05 Odločki iz Verdiejeve opere "Ples v maskah" - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.35 Mladinska oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Poje Lidija Kodrič - 20.00 Orkester Slovenske filharmonije - 21.35 Lepe melodije - 22.10 Radijske jih poslušali - 22.05 V. Tauffer: Pesmi.

Ital. televizija
10.30 Sola - 12.30 Kitajska civilizacija - 13.00 Dom - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagio - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 Poljudna znanost - 19.45 Sport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film "Venere imperiale" - 22.00 Dnevnik.

II. kanal
18.30 Nikoli ni prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik.

Radio Trst A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Pianist Ralph Sharon - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Prikljubljene melodije - 17.00 Ansambel Franca Russa - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Ansambel Carlota Montoya - 17.40 Radio za šole - 18.00 Zbor "Antonio Illersberg" - 18.15 Umetnost, književnost in prireditve - 18.30 Iz Mozartovega Vladojevega opusa - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Vokalni trii in kvarteti - 20.50 Ennio Emili: "Akrobati" - 21.05 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazz - 22.00 Popevke - 22.30 Slovenski solisti - 22.55 Glasba za lahko noč.

Trst
12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.15 Orkester Safred - 14.05 Simf. koncert.

Koper
6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester E. Hallett - 10.35 Ritmi in popevke - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Polke in valčki - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Za odidih in razvedril - 14.30 Barve in zvoki - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Sport - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Pianistka G. Barbanera - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Mescoli - 22.10 Današnji motivi - 22.35 Večerni koncert.

Nacionalni program
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Sola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Hit Parade - 14.45 Ital. popevke - 16.30 Moderne melodije - 17.05 Shakespearov "Richard III." - 18.20 Glasba za mladino - 19.12 Radijska priredba - 20.15 Sestanki peh - 21.00 koncert - 22.20 Monteverdijeve skladbe.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijski oder - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.00 Športni pregled - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 17.35 Etnotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.05 Operne prireditve - 22.00 Plesna glasba.

III. program
10.00 Nabožna glasba - 11.25 Liszt in Telemann - 12.20 Busoni - 12.30 Glasba - 13.10 Antologija interpretov - 15.15 R. Strauss: "Saloma" - 17.30 Francočina - 17.40 Paganini - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Vsakovečerni koncert - 20.30 V. Slav: "Memorandum".

Slovenija
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.00 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedne - 9.10 Iz jug studiov - 9.45 "Za mlada grla" - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Melodije - 12.10 Salvijske skladbe - 12.30 Jozse Gregar: Vrt v lepu - 12.40 Slov. narodna - 13.30 Priporočila vam - 14.05 Razporedno srednje šole iz Ljubljane - 16.00 Vsa dan za vas - 17.05 Odločki iz Verdiejeve opere "Ples v maskah" - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.35 Mladinska oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Poje Lidija Kodrič - 20.00 Orkester Slovenske filharmonije - 21.35 Lepe melodije - 22.10 Radijske jih poslušali - 22.05 V. Tauffer: Pesmi.

Ital. televizija
10.30 Sola - 12.30 Kitajska civilizacija - 13.00 Dom - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagio - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 Poljudna znanost - 19.45 Sport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film "Venere imperiale" - 22.00 Dnevnik.

II. kanal
18.30 Nikoli ni prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik.

Radio Trst A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Pianist Ralph Sharon - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Prikljubljene melodije - 17.00 Ansambel Franca Russa - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Ansambel Carlota Montoya - 17.40 Radio za šole - 18.00 Zbor "Antonio Illersberg" - 18.15 Umetnost, književnost in prireditve - 18.30 Iz Mozartovega Vladojevega opusa - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Vokalni trii in kvarteti - 20.50 Ennio Emili: "Akrobati" - 21.05 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazz - 22.00 Popevke - 22.30 Slovenski solisti - 22.55 Glasba za lahko noč.

Trst
12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.15 Orkester Safred - 14.05 Simf. koncert.

Koper
6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester E. Hallett - 10.35 Ritmi in popevke - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Polke in valčki - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Za odidih in razvedril - 14.30 Barve in zvoki - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Sport - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Pianistka G. Barbanera - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Mescoli - 22.10 Današnji motivi - 22.35 Večerni koncert.

Nacionalni program
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Sola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Hit Parade - 14.45 Ital. popevke - 16.30 Moderne melodije - 17.05 Shakespearov "Richard III." - 18.20 Glasba za mladino - 19.12 Radijska priredba - 20.15 Sestanki peh - 21.00 koncert - 22.20 Monteverdijeve skladbe.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijski oder - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.00 Športni pregled - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 17.35 Etnotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.05 Operne prireditve - 22.00 Plesna glasba.

III. program
10.00 Nabožna glasba - 11.25 Liszt in Telemann - 12.20 Busoni - 12.30 Glasba - 13.10 Antologija interpretov - 15.15 R. Strauss: "Saloma" - 17.30 Francočina - 17.40 Paganini - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Vsakovečerni koncert - 20.30 V. Slav: "Memorandum".

Slovenija
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.00 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedne - 9.10 Iz jug studiov - 9.45 "Za mlada grla" - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Melodije - 12.10 Salvijske skladbe - 12.30 Jozse Gregar: Vrt v lepu - 12.40 Slov. narodna - 13.30 Priporočila vam - 14.05 Razporedno srednje šole iz Ljubljane - 16.00 Vsa dan za vas - 17.05 Odločki iz Verdiejeve opere "Ples v maskah" - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.35 Mladinska oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Poje Lidija Kodrič - 20.00 Orkester Slovenske filharmonije - 21.35 Lepe melodije - 22.10 Radijske jih poslušali - 22.05 V. Tauffer: Pesmi.

Ital. televizija
10.30 Sola - 12.30 Kitajska civilizacija - 13.00 Dom - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagio - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 Poljudna znanost - 19.45 Sport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film "Venere imperiale" - 22.00 Dnevnik.

II. kanal
18.30 Nikoli ni prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik.

Radio Trst A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Pianist Ralph Sharon - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Prikljubljene melodije - 17.00 Ansambel Franca Russa - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Ansambel Carlota Montoya - 17.40 Radio za šole - 18.00 Zbor "Antonio Illersberg" - 18.15 Umetnost, književnost in prireditve - 18.30 Iz Mozartovega Vladojevega opusa - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Vokalni trii in kvarteti - 20.50 Ennio Emili: "Akrobati" - 21.05 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazz - 22.00 Popevke - 22.30 Slovenski solisti - 22.55 Glasba za lahko noč.

Trst
12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.15 Orkester Safred - 14.05 Simf. koncert.

Koper
6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester E. Hallett - 10.35 Ritmi in popevke - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Polke in valčki - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Za odidih in razvedril - 14.30 Barve in zvoki - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Sport - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Pianistka G. Barbanera - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Mescoli - 22.10 Današnji motivi - 22.35 Večerni koncert.

Nacionalni program
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Sola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Hit Parade - 14.45 Ital. popevke - 16.30 Moderne melodije - 17.05 Shakespearov "Richard III." - 18.20 Glasba za mladino - 19.12 Radijska priredba - 20.15 Sestanki peh - 21.00 koncert - 22.20 Monteverdijeve skladbe.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijski oder - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.00 Športni pregled - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 17.35 Etnotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.05 Operne prireditve - 22.00 Plesna glasba.

III. program
10.00 Nabožna glasba - 11.25 Liszt in Telemann - 12.20 Busoni - 12.30 Glasba - 13.10 Antologija interpretov - 15.15 R. Strauss: "Saloma" - 17.30 Francočina - 17.40 Paganini - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Vsakovečerni koncert - 20.30 V. Slav: "Memorandum".

Slovenija
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.00 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedne - 9.10 Iz jug studiov - 9.45 "Za mlada grla" - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Melodije - 12.10 Salvijske skladbe - 12.30 Jozse Gregar: Vrt v lepu - 12.40 Slov. narodna - 13.30 Priporočila vam - 14.05 Razporedno srednje šole iz Ljubljane - 16.00 Vsa dan za vas - 17.05 Odločki iz Verdiejeve opere "Ples v maskah" - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.35 Mladinska oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Poje Lidija Kodrič - 20.00 Orkester Slovenske filharmonije - 21.35 Lepe melodije - 22.10 Radijske jih poslušali - 22.05 V. Tauffer: Pesmi.

Ital. televizija
10.30 Sola - 12.30 Kitajska civilizacija - 13.00 Dom - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagio - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 Poljudna znanost - 19.45 Sport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film "Venere imperiale" - 22.00 Dnevnik.

II. kanal
18.30 Nikoli ni prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik.

Radio Trst A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Pianist Ralph Sharon - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Prikljubljene melodije - 17.00 Ansambel Franca Russa - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Ansambel Carlota Montoya - 17.40 Radio za šole - 18.00 Zbor "Antonio Illersberg" - 18.15 Umetnost, književnost in prireditve - 18.30 Iz Mozartovega Vladojevega opusa - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Vokalni trii in kvarteti - 20.50 Ennio Emili: "Akrobati" - 21.05 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazz - 22.00 Popevke - 22.30 Slovenski solisti - 22.55 Glasba za lahko noč.

Trst
12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.15 Orkester Safred - 14.05 Simf. koncert.

Koper
6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester E. Hallett - 10.35 Ritmi in popevke - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Polke in valčki - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Za odidih in razvedril - 14.30 Barve in zvoki - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Sport - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Pianistka G. Barbanera - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Mescoli - 22.10 Današnji motivi - 22.35 Večerni koncert.

Nacionalni program
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Sola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Hit Parade - 14.45 Ital. popevke - 16.30 Moderne melodije - 17.05 Shakespearov "Richard III." - 18.20 Glasba za mladino - 19.12 Radijska priredba - 20.15 Sestanki peh - 21.00 koncert - 22.20 Monteverdijeve skladbe.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijski oder - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.00 Športni pregled - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 17.35 Etnotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.05 Operne prireditve - 22.00 Plesna glasba.

III. program
10.00 Nabožna glasba - 11.25 Liszt in Telemann - 12.20 Busoni - 12.30 Glasba - 13.10 Antologija interpretov - 15.15 R. Strauss: "Saloma" - 17.30 Francočina - 17.40 Paganini - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Vsakovečerni koncert - 20.30 V. Slav: "Memorandum".

Slovenija
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.00 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedne - 9.10 Iz jug studiov - 9.45 "Za mlada grla" - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Melodije - 12.10 Salvijske skladbe - 12.30 Jozse Gregar: Vrt v lepu - 12.40 Slov. narodna - 13.30 Priporočila vam - 14.05 Razporedno srednje šole iz Ljubljane - 16.00 Vsa dan za vas - 17.05 Odločki iz Verdiejeve opere "Ples v maskah" - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.35 Mladinska oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Poje Lidija Kodrič - 20.00 Orkester Slovenske filharmonije - 21.35 Lepe melodije - 22.10 Radijske jih poslušali - 22.05 V. Tauffer: Pesmi.

Ital. televizija
10.30 Sola - 12.30 Kitajska civilizacija - 13.00 Dom - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagio - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 Poljudna znanost - 19.45 Sport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film "Venere imperiale" - 22.00 Dnevnik.

II. kanal
18.30 Nikoli ni prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik.

Radio Trst A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Pianist Ralph Sharon - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Prikljubljene melodije - 17.00 Ansambel Franca Russa - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Ansambel Carlota Montoya - 17.40 Radio za šole - 18.00 Zbor "Antonio Illersberg" - 18.15 Umetnost, književnost in prireditve - 18.30 Iz Mozartovega Vladojevega opusa - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Vokalni trii in kvarteti - 20.50 Ennio Emili: "Akrobati" - 21.05 Tamburaški ansambli - 21.30 Retrospektiva jazz - 22.00 Popevke - 22.30 Slovenski solisti - 22.55 Glasba za lahko noč.

Trst
12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.15 Orkester Safred - 14.05 Simf. koncert.

Koper
6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester E. Hallett - 10.35 Ritmi in popevke - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Polke in valčki - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Za odidih in razvedril - 14.30 Barve in zvoki - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Sport - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Pianistka G. Barbanera - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Mescoli - 22.10 Današnji motivi - 22.35 Večerni koncert.

Nacionalni program
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Sola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Hit Parade - 14.45 Ital. popevke - 16.30 Moderne melodije - 17.05 Shakespearov "Richard III." - 18.20 Glasba za mladino - 19.12 Radijska priredba - 20.15 Sestanki peh - 21.00 koncert - 22.20 Monteverdijeve skladbe.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijski oder - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.00 Športni pregled - 14.05 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 17.35 Etnotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.05 Operne prireditve - 22.00 Plesna glasba.

III. program
10.00 Nabožna glasba - 11.25 Liszt in Telemann - 12.20 Busoni - 12.30 Glasba - 13.10 Antologija interpretov - 15.15 R. Strauss: "Saloma" - 17.30 Francočina - 17.40 Paganini - 18.3

KDO VLADA MED ŽIVALMI?

Pri sesalcih se pogostno dogaja da vodijo trop ali čredo samice

Med pticami, ki živijo v naravi v jatah, imajo na splošno vodilno vlogo samci - To velja tudi za pavijane, med katerimi so samci pravi trinogi

Zdi se, da so med živalmi pogostno podobni pojavi, kot pri ljudeh. Tudi živali poznajo diktaturo in tiranstvo. Pravzaprav, če natančneje pogledamo, je pri živalih nasilje podlaga medsebojnega sožitja. Povečini je tam »pravica močnejšega«.

To kaj lahko opazimo že pri domačih živalih. Če imamo le dve kokoši, si bo ena od obeh že kar prvi dan izbojevala prvenstvo, ki bo potem obveljalo, dokler ne pride v jato kak druga, ki bo močnejša, pametnejša od nje. Da, ne samo to, tudi pamet, inteligenca živali ima pri tem svoj pomen.

More se trdit, da je inteligenca odločilna, ne samo telesna gibljivost, spretnost in moč. Saj se živali, podobno kot ljudje, razlikujejo med seboj. Niti dve si nista podobni ne po značaju ne po bojevitosti ne po potrpežljivosti ne po zavisti ne po napačnosti ne po ukazovalnosti. Marsikatera žival, živeča v jati, čredi ali tropu, ki je morala v boju prepustiti prvenstvo drugi, dobi občutek manjvnosti, ki ji podžiga željo po maščevanju. In to kuha v sebi tako dolgo, dokler se ji ne ponudi priložnost, da ponovno izžve svoje naspornike na boj, ki naj znova odloči, kdo od

obeh je močnejši. Bili so tudi primeri, ko je več tako ponizanih in premaganih živali skupno napadlo samodržca in ga premagalo.

Take boje so znanstveniki tudi umetno pospešili. Kokošim so injicirali moški hormon in kmalu se je menjal njih »družabni položaj« v jati. Vse take živali so postale prave tiranke. In to potrjuje trditve, ki jo je napisal norveški biolog Schelderup-Ebbe, eden najpomembnejših poznavalcev ptic, ki pravi, da je despotizem kot glavno načelo v biologiji predvsem stvar seksualne potence. Po njegovem mnenju je od dveh ptic čisto ena despot, druga pa njen suženj.

Mnoge ptice, ki živijo v naravi v jatah, sledijo svojemu priznanemu voditelju. Pri rebricah, na primer, pazijo izkušeni lovci predvsem na vodjo jate. Kadar kaj jato preseneti, prvi zleti jereb-voditelj, nemudoma opozori vse jerebice na nevarnost in obenem določi smer, v katero morajo zleteti.

Pri sesalcih se pogostno dogaja, da vodijo trop ali čredo samice. James L. Clark piše iz svojih dolgoletnih in temeljitih izkušenj: »Često se misli, da vodijo živalske sku-

pine izključno in brez izjeme le veliki in močni samci. Toda iz svojih opazovanj vem, da se včasih dogaja, da postane voditeljice kake črede tudi samica, kadar ni primernih samcev in ko je vobče vodstvo sploh potrebno.«

Seveda so to le izjeme. Voditelji pavijanov so vedno le samci. Njih vladanje je neusmiljeno in kruto. Svoje podložnike klofuta, tepelo in grizajo. Vlada črede pavijanov je, kot mraz, neomejen gospodar nad svojim haremom, tako da se noben drug samec ne sme niti približati nobeni pavijanki v čredi. Razumljivo, da kuhajo vsi drugi samci v čredi jezo in sovraštvo proti njemu. Toda si ne morejo prav nič pomagati.

Vsa tako dolgo, dokler je vladar pri moči, dokler je vladar moč začena kazati znamenja pešanja, takrat se mu upro. Najdrznejši ga začno izzivati in ga napadejo. Če v boju podlež, dobi v čredi mesto kakršno pritiče slabšem. Poglavar pavijanov odreja delo, ki ga mora posameznik opraviti čez dan, odloča o pohodih, ki jih mora čreda opraviti in ukazuje, kam se mora umakniti za primer, da preti čredi nevarnost. Voditelj varuje vse slabe in bolne pavijane tudi s svojim življenjem. Odreja tudi straže, ki jih brez usmiljenja raztrga vpricho vse črede, če niso o pravem času opozorili na nevarnost. Pavijani poznajo edino totalitarne despot.

Pri gorilah je življenje na moč patriarhalno. Gorilski samec je v svoji družini absolutni vladar. Vsi od kraja mu morajo streči: samice, samci in mladiči. Gorje jim, če mu ne prinašajo dovolj naglo in v zadostni množini sadje. Poпада ga silna jeza in hudo se razburja. Po navadi žive gorilke družine v znosnem medsebojnem sožitju. Noben samec se ne drzne vtikati v zadeve in pravice drugega. Vlada je sicer s svojimi podaniki sicer zelo strog, vendar pravičen.

Krdela, trope ali črede mnogih sesalcev pa vodijo tudi samice. Kdo bi si mislil, da se to dogaja celo pri volkovih! Na lov ali v boj vodi taka volkova vodnica svoj trop s pomočjo dveh pomočnikov. Ona gre prva, torej dobesedno vodi, pomočnika pa ob boku tropa, da nadzorujeta volkove. Vodnica odloča, kdaj bodo napadli in kdaj se bodo umaknili. Pri tem uživa popolno avtoriteto.

Tudi črede žiraf in srn zelo pogostno vodi samica. Sama krбно opazuje okolico, medtem ko se njena čreda pa se ali pa počiva. Kadar pa preti nevarnost, jih glasno opozarja, a tudi koga sune, če so dovolj hitro ne zgame.

Neredko je na čelu slonov prav tako samica — slonica. Preden se odloči za pohod, stepta nekaj zemlje v prah, ki ga potem posrka z rilcem in ga potopi v zrak. Vsa čreda stoji ob njej in napeto opazuje, kam bo veter nasel prah. Brž ko se prah poleže, krene vsa čreda proti vetru, da ima tako sovražnika vedno pred seboj, ki ga takoj zavoha.

Velik diktator je mali mišji poglavar. Ta je proti vsem mišjim samcem v svoji družini neusmiljen in nenavadno krut.

Celo zlate ribice, ki jih gojimo v akvariju v stanovanju, imajo svoje tirane in diktatorje. Ali pa drobne kresničke.

Tudi te se pokoravajo svojemu voditelju, ki usmerja in vodi vse njih življenje.

Demokracije, torej med živalmi skorajda ni. Zlasti ne med višje razvitiimi. Mogli bi reči, da je demokracija medsebojno sožitje človekova iznajdba. Za to je treba razumna in samopremagovanja, lastnosti, ki jih živali ne poznajo. Želja po nadvladi, ukazovanju in zatiranju bitij svoje vrste izhaja pri živalih povečini iz večje telesne moči in nagonso večje inteligence, in ne iz moralnih in etičnih nagibav in načel.

Sicer pa je tudi pri človeku podobno. Kadar se nekulturen in surov človek polasti oblasti, mu je v največje zadovoljstvo, da more druge ljudi zatirati, jim kratiti svobodo in samega sebe povzdigovati.

S. A.

ZOLA JIH NI ZAMAN IMENOVAL »TREBUH PARIZA«

Skozi pariške tržnice gre na milijone ton zelenjave, sadja in živil sploh

Tržnice - »les Halles« - oživijo že opolnoči in že navsezgodaj se sklepajo neštete kupčije - Tu vse vrvi, ko večina Parižanov še sladko spi

Znani francoski romanopisec Emil Zola je imenoval glavno pariško tržnico »trebuh Pariza«. Po mojem mnenju se tej velikanski tržnici, ki hrani dnevno milijone in milijone ljudi, takšno ime kar dobro in lepo prilega.

Prav v središču francoskega glavnega mesta v bližini cerkve sv. Evstahija, ki jo štejejo za najlepšo in najbolj znamenito cerkev v Parizu po notredamski katedrali seveda Med Drevoredom Sebastopol ter ulicami »Louvre« »Etienne-Marcel« in Rivoli se začne ena izmed najbolj značilnih četrti vlemesta tako imenovana »les Halles«, svetovno znana pariška tržnica.

Mislím, da se niso Parižani nikoli zanimali, se niso nikoli povpraševali in sploh pomislili ne na to, od kod in kako prihaja dnevno v mesto vsa prehrana, da nastiti vse pariške žlecode, da napolni vse pariške trebuh. Zola je brez dvoma imel prav, da je dal pariški tržnici tako ime. Ji pa ni dal tega imena zato, ker je tržnica v centru mesta, ampak ko je Zola imenoval tržnico »le ventre de Paris«, je brez dvoma mislil dvoimno.

Tržnica in njeno ime je staro več kot sto let in se pripisuje paviljonom, ki jih je dal zgraditi Napoleon III. leta 1851. Kraj, kjer stoji da-

nes pariška tržnica, se je v sred. veku imenoval »champs-Élysées«. Na tem kraju so takratni vrtnarji gojili vsakovrstno zelenjavo za Parižane. Leta 1141. je Louis VII. dal ukaz, da se premesti iz centra mesta na ta kraj tržnica Grève in Filip Avgust je dal leta 1183 zgraditi dve lepi in veliki stavbi za novo tržnico, katero so že takratni Parižani imenovali »les Halles«. Kot smo omenili, je dal šele Napoleon III. zgraditi današnje tržnico, ki je bila leta 1936 povečana z dvema novima modernima paviljonom, tako, da zaseda danes več kot štiri hektare površine.

»Trebuh Pariza« se dandanes ne omejuje na zgrajene paviljone, temveč se širi, in to vedno bolj, vse naokoli po ulicah in bližnjih trgih, tako, da je vsa ta četrt mesta en sam trg, ena sama ogromna tržnica, od polnoči vse do poldne. Življenje v tem delu vlemesta se začne nekaj čez polnoči, ko neprenehoma vozijo kamioni prehrano, ki jo potrebujejo prebivalci Pariza. Okoli dveh ponoči je v tržnici največja dejavnost. Kamioni in razna vozila prihajajo vedno v večjem številu. Ogromne grmade raznega blaga vedno bolj rastejo in se po vsej tržnici kopičijo košare in koši, polni svežega sadja in zelenjave. Razgibanost

in ropotanje pod visokimi železnimi oboki tržnice je tako močno, da navaden človek ne more dolgo zdržati. Proti zori so vsi paviljoni že prepolni, tako da se ostalo blago prinese, kar na bližnje ulice in trge. Ko vlemesto še spi je delovno življenje v pariški tržnici na vrhuncu. Prodajalci so vsi na svojem mestu in kupci se z njimi pogajajo z močnim glasom, skoraj s kričanjem za nove, vsak dan kričanje cene. V tej tržnici se vsako jutro zberejo »veletrgovci«, mali trgovci, lastniki raznih restavracij in hotelov, ekonomski bolnišničarji, zavodov, samostanov ter vsi tisti zasebni odjemalci, ki prihajajo v »les Halles« da si nakupijo prehrano za ves teden.

V tej tržnici je vse lepo urejeno. Paviljoni so po tolikem nočnem delu in zmešnjavi tako urejeni, da kupec niti če hoče, ne more zgrešiti, vse je označeno in vsako blago je vedno in redno na istem mestu. V enem paviljonu je razstavljena samo zelenjava v drugem samo razni mlečni izdelki, v tretjem meso v četrtem, perutnina, v petem ribe, v šestem vino in razne pijače itd.

Tone in tone raznega blaga, ki jih prinesejo čez noč v tržnico, so spet odnesene iz tržnice, tako da se človeku zdi skoraj nesmiselno in nepotrebno vsakdanje delo in trud. Se predpoldne so prodaje in kupovanje zaključene. V tržnici so samo ogromni kupi praznih zabojev ter veliko odpadkov in umazanije, med katero se vrtilo, iščejo in brskajo ubogi reveži in brezposelni, kajti v Parizu jih ne manjka, ter tudi takih ljudi ne, ki nimajo do poštenega dela prav gotovo nobene volje. Opoldne se v tržnici in vse naokoli zbere na desetine in desetine prometnečev z modrimi sredstvi, ki takoj pometejo, operejo in osnažijo, ker se popoldne na tem mestu zberejo cvetličarji, ki razstavljajo in prodajajo razne rastline in cvetje, tako

da so v popoldanskih urah ulice v bližini »les Halles« kot prekrasen naravni zelen in cvetoči vrt.

Pariška tržnica je res, kot je dejal Zola, pravi »trebuh Pariza«. Saj ima ta tržnica okoli štiri tisoč ton vsakdanjega prometa samo v prehrani. To je ogromna količina razne hrane, ki gre v eni noči skozi ta »trebuh«.

Sedaj pa pogledimo na kratko, koliko prehrane porabijo v enem letu »samo« Parižani. Posebni uradi v Parizu, ki se ukvarjajo s statistikami, so ugotovili, da v enem letu prebivalci francoskega vlemesta porabijo sledeče količine hrane: štiri tisoč ton raznega mesa, osemdeset tisoč ton raznih rib in štirinajst tisoč ton raznih mehkužcev. Znano je, da so Francozi največji jedci sira na svetu, saj samo Parižani pojedjo v enem letu milijon in štiri tisoč ton raznega sira, masla pa porabijo samo petinštirideset tisoč ton, medtem ko porabijo Parižani v enem letu več kot petsto milijonov jajc.

Kar se tiče pijače, so Francozi tudi veliki pivci, saj se samo v Parizu popije v enem letu več kot eno milijardo litrov vina in več kot sto milijonov steklenic slatine in bogve še kolikoli likerjev in ostalih pijač, ki niso tu zabeleženi, se v tem mestu v enem letu popije.

Tu so v kratkem zabeleženi podatki in številke le glavnega blaga, ki gre skozi »le ventre de Paris« v enem letu za Parižane. Niso tu zabeleženi še ostali milijoni ton hrane in pijače, ki jih Parižani uživajo v enem letu, kaj pa še vsi Francozi.

Za danes mislim, da zadoštujejo te »minimalne« številke in podatki, ker če bi našli vse, kar se v Parizu porabi v enem letu, bi se tako menil, kot bralcem od ogromnih števk, ki bi nastale, brez dvoma vrtele glava.

Mario Magajna

Letos smo imeli dolgo časa hladno vreme. Ob sv. Jožefu pa je nena-doma postalo toplo in ob nedeljah je v mestni okolici vse živo, kot vidimo tudi na tej sliki. Toda kmetov ta »zasedba« travnikov prav nič ne veseli.

HOROSKOP

Veljaven od 31. marca do 6. aprila

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Kar se ljubezenskih zadev tiče, boste imeli zmeč z zamerljivo in nezaupljivo osebo. Zato skušajte govoriti čimmanj, toda bodite spraviplji. Na delu boste nenadoma prejeli pomoč, ki jo že dolgo pričakujete. Vas organizem bo šibak, zato počivajte.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Skušajte bolj razumeti osebo drugega spola in v tem času ne sprejmite nobenega odločilnega sklepa. Imeli boste sestanek, ki vas bo potolažil. Na delu boste končno prejeli nagrado za svoje napore. Seznanili se boste z osebo, ki vam bo koristila v družbi. Vzemite čisto.

DVOJKA (od 21. 5. do 21. 6.) Preživeli boste srečne ure v popolnem soglasju, kar vam bo pripomoglo tudi k uspehu v družabnem življenju. Čas je ugoden za neke manjše finančne spekulacije, ki vam bodo prinesle dobiček. Pijte manj alkoholnih pijač; sploh pa vam svetujemo zmernost v vsem.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Ker ste nekoliko zastareli narzovor, bo prišlo med vami in ljubljeno osebo do nepotrebnega prepiranja. Toda stvar se bo dobro končala in se boste izognili vsemu hudemu. Okrepili boste svoj gospodarski položaj in sploh napredovali. Priporočamo vam telovadbo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) V čustvenih zadevah se lotite stvari neposredno, tako da boste poslanili vse platne kega spora. Izogibajte se zmeč. Na delu boste morali povrniti storjeno uslugo. Imate precej šibko srce; zato počivajte in vzemite počitnice.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Vaše čustveno življenje se bo končno umirilo. Sicer pa boste polni energij, ki vam bodo koristile pri neki odločilni zadevi. Neke oseba vam je popolnoma vdana in do vas zelo iskrena. Na delu boste sprejeli stvarne obveznosti. Zdravje bo zadovoljivo.

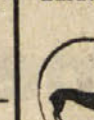
TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V čustvenih zadevah pojde vse v redu in vaša čustva se bodo sploh uravnovešila. Lahko boste varno nadaljevali svojo pot. Na delu ne bo do srede tedna nobenih sprememb. Zatem boste imeli zelo zanimive stike. Vzemite zdravila za ledvice.

SKORPION (od 24. 10. do 21. 11.) V ljubezenskih zadevah se ne zmečate za to, kar govorijo ljudje. Vedite, da bodo skušali povzročiti razdor v vaši družini. Na delu pojde vse dobro in boste dosegli znaten uspeh. Priporočamo vam zdravila za jetra.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Imeli boste dve srečanju. Oseba drugega spola bo pokazala veliko občutljivost in tudi precej romantično razpoloženje. Na delu pojde vse dobro in vse bo naglo napredovalo. Sploh boste zadovoljni. Zdravje ne bo najboljšo.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Glede čustvenih vezi se morate takoj lotiti in razčistiti neki nesporazum. Kažite do ljudi več razumevanja. Na delu vas bodo vaši nasprotniki na padali, toda ugnali jih boste. Imeli boste bogale zaradi revmatizma. Pojdite čimprej k zdravniku.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V ljubezenskih stvareh se ne smete vdati in se morate boriti dalje. Odločno odgovarjajte na poteze tekmecev, le tako boste zmagali. Na delu ne bo sprememb, pač pa bodo delodajalci zahtevali od vas, da boste bolj opravili svoje delo. Boste živčni.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Prišlo bo do pomiritev z osebo, ki jo imate radi. Toda preden se pobote, morate o tem dobro razmisli. Na delu skušajte osredotočiti vse svoje energije, sicer boste utrpeli škodo. Prejeli boste tudi nelo-darilo. Z zdravjem boste zelo zadovoljni.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ODBOJKA

DEŽELNO PRVENSTVO

Prihodnji teden začetek prvenstva moške D lige

Med devetimi šesterkami bodo tudi tri slovenske

Deželni odbor Italijanske odbojarske zveze je sestavil koledar moške «D» odbojarske lige, v kateri bo nastopalo 9 ekip iz naše upravne dežele in sicer 3 iz tržaške, 5 iz goriske in ena iz videmske pokrajine. V tej ligi bodo nastopala tudi tri slovenska moštva in sicer:

1. KOLO											
1.	6. 4.	ob	20.30	Gorica	AGI — Torriana						
2.	6. 4.	ob	21.00	Milje	Gaslici TS — SZ Bor						
3.	7. 4.	ob	08.30	Videm	Olimpia — Gaslici GO						
4.	7. 4.	ob	10.30	Videm	CSI Friuli — SD Kras						
					Počiva Turriaco						
2. KOLO											
5.	15. 4.	ob	10.30	Turjak	Turriaco — Olimpija						
6.	15. 4.	ob	10.30	Gorica	Gaslici GO — Gaslici TS						
7.	15. 4.	ob	10.30	Trst	SZ Bor — AGI						
8.	15. 4.	ob	10.30	Gradiš.	Torriana — CSI Friuli						
					Počiva Kras						
3. KOLO											
9.	20. 4.	ob	21.30	Milje	Gaslici Ts — Kras						
10.	20. 4.	ob	20.30	Gorica	AGI — Gaslici Go						
11.	21. 4.	ob	10.30	Videm	CSI Friuli — Turriaco						
12.	21. 4.	ob	08.30	Gorica	Olimpia — Torriana						
					Počiva Bor						
4. KOLO											
13.	25. 4.	ob	10.30	Zgonik	Kras — AGI						
14.	25. 4.	ob	10.30	Gorica	Gaslici Go — CSI Friuli						
15.	25. 4.	ob	10.30	Turjak	Turriaco — Gaslici Ts						
16.	25. 4.	ob	10.30	Gradiš.	Torriana — Bor						
					Počiva Olimpia						
5. KOLO											
17.	27. 4.	ob	21.00	Milje	Gaslici Ts — Torriana						
18.	28. 4.	ob	10.30	Videm	CSI Friuli — Olimpia						
19.	28. 4.	ob	10.30	Trst	Bor — Turriaco						
20.	28. 4.	ob	10.30	Zgonik	Kras — Gaslici Go						
					Počiva AGI						
6. KOLO											
21.	1. 5.	ob	10.30	Gorica	AGI — CSI Friuli						
22.	1. 5.	ob	10.30	Gorica	Olimpia — Bor						
23.	1. 5.	ob	10.30	Gradiš.	Torriana — Kras						
24.	1. 5.	ob	10.30	Gorica	Gaslici Go — Turriaco						
					Počiva Gaslici Ts						
7. KOLO											
25.	5. 5.	ob	10.30	Turjak	Turriaco — AGI						
26.	5. 5.	ob	10.30	Trst	Bor — Kras						
27.	5. 5.	ob	10.30	Gorica	Olimpia — Gaslici Ts						
28.	5. 5.	ob	10.30	Gorica	Gaslici Go — Torriana						
					Počiva CSI Friuli						
8. KOLO											
29.	11. 5.	ob	20.30	Gorica	AGI — Olimpia						
30.	12. 5.	ob	10.30	Videm	CSI Friuli — Gaslici TS						
31.	12. 5.	ob	10.30	Zgonik	Kras — Turriaco						
32.	12. 5.	ob	10.30	Trst	Bor — Gaslici GO						
					Počiva Torriana						
9. KOLO											
33.	18. 5.	ob	21.00	Milje	Gaslici Trst — AGI						
34.	19. 5.	ob	10.30	Gorica	Olimpia — Kras						
35.	19. 5.	ob	10.30	Gradiška	Torriana — Turriaco						
36.	19. 5.	ob	10.30	Videm	CSI Friuli — Bor						
					Počiva Gaslici GO						